

A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETI NYELVTANA
középmagyar kori forrásai

Ábécérendes forrásjegyzék

Adr.

Adriai tengernek Syrenaia. Zrínyi Miklós munkái. 1650/1651. Facsimile kiadás. Kiadta: Kovács Sándor Iván. Akadémiai Kiadó–Magyar Helikon. Budapest, 1980. Benne: Zrínyi Miklós: Feszületre, Peroratio.

Alv.

Alvinci Péter, Postilla. Kassa, 1633.

AmA.

Várkonyi Báró Amade Antal versei. 1736. Kiadta: Gálos Rezső. MTA. Budapest, 1937.

AmL.

Amade László versei. 1765 e. In: Amade László és Faludi Ferenc versei. Kiadta: Mezei Márta. A magyar költészet kincsestára 42. sz. Unikornis Kiadó. Budapest, 1996.

Ap.

Apor Péter: Metamorphosis Transylvaniae. 1736. In: Altorjai B. Apor Péter munkái. Kiadta: Kazinczy Gábor. Magyar történelmi emlékek XI. Magyar Tudományos Akadémia. Pest, 1863.

Bal.

Gyarmati Balassi Bálint énekei. 1595 e. Kiadta: Kőszeghy Péter és Szabó Géza. Szépirodalmi Könyvkiadó. Budapest, 1986.

BÉn.

Bornemisza Péter, Enekec három rendbe: kulomb kulomb felec. Detrekő, 1582. Facsimile kiadás. Kiadta: Varjas Béla. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1964. Benne: Dóczy : Dicsérlek tégedet.

Bethl.

Bethlen Miklós önéletírása. 1710 e. Kiadta: Tolnai Gábor–V. Windisch Éva. Szépirodalmi Könyvkiadó. Budapest, 1955.

BKata

Gróf bethleni Bethlen Kata életének maga által való leírása. 1744. In: Széki gróf Teleki József özvegye, bethleni Bethlen Kata grófnő írásai és levelezése 1700–1759. Kiadta: Szádeczky Kardos Lajos. Budapest, 1922.

BKom.

Balassi Bálint Szép magyar komédiája. 1589. Kiadta: Ján Mišianik, Eckhardt Sándor, Klaniczay Tibor. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1959.

BLev.

Bethlen Miklós levelei 1657–1698. Kiadta: Jankovics József. Régi magyar prózai emlékek 6/1. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1987.

Bod

Bod Péter, Magyar Athenas. [Nagyszében,] 1766. Reprint kiadás: Pytheas Kiadó. Budapest, 2003.

Bosz.

Magyarországi boszorkányperek. I–III. 1529–1768. Kiadta: Schram Ferenc. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1970.

Bök.

Bökényi János: Actus a mester emberekről 1768. In: Régi magyar drámai emlékek. XVIII. század. 1/1. Protestáns iskoladrámák. Kiadta: Varga Imre. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1989.

ComG.

Comoedia generalis de conflictu Turcorum et Hungarorum. 1700 k. In: Régi magyar drámai emlékek II. Kiadta: Kardos Tibor. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960.

DMissz.

Dunántúli misszilisek a XVI. századból. Kiadta: E. Abaffy Erzsébet. Budapest, 1968. MNyTK. 121. sz.

Ép.

Molnár János, Régi jeles épületekről. Nagyszombat, 1760.

Eur.

Eurialus és Lucretia históriája. 1577. In: Régi magyar költők tára. XVI. századbeli költők művei IX. 1567–1577. Kiadta: Varjas Béla. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1990.

Fal.

Faludi Ferenc versei. 1780 e. In: Amade László és Faludi Ferenc versei. Kiadta: Mezei Márta. A magyar költészet kincsestára. 42. sz. Unikornis Kiadó. Budapest, 1996.

FalNem.

Faludi Ferenc, Istenes jószágra és szerentsés bődlog életre oktatótt Nemes urfi. Nagyszombat, 1771.

Flor.

Florentina. 1675 k. In: Régi magyar drámai emlékek II. Kiadta: Kardos Tibor. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960.

Gyöngy.

Gyöngyösi István: Murányi Venus. 1664. In: Gyöngyösi István összes költeményei. Kiadta: Badics Ferenc. (Régi magyar költők tára. XVII. századbeli magyar költők művei.) MTA Könyvkiadó Hivatala. [Budapest,] 1914.

Hajnal

Hajnal Mátyás, Szíves könyvecske. Bécs, 1629. Facsimile kiadás. Kiadta: Holl Béla. Balassi Kiadó–MTA Irodalomtudományi Intézet, Budapest, 1992.

Herb.

Horhi Melius Péter, Herbarium. Kolozsvár, 1578. Facsimile kiadás. Kiadta: Kőszeghi Péter. Balassi Kiadó–MTA Irodalomtudományi Intézet–OSzK. Budapest, 2002.

Herm.

Hermányi Dienes József: Nagyenyedi Demokritos 1759. In: Hermányi Dienes József szépprózai munkái. Kiadta: S. Sárdi Margit. Régi magyar prózai emlékek 9. Akadémiai Kiadó–Balassi Kiadó. Budapest, 1992.

Hit.

Nagy Ferenc, Az egy igaz, és boldogító hitnek eleji. Eger, 1771.

HKr.

Heltai Gáspár: Chronica az magyaroknak dolgairól ... [Kolozsvár, 1575.] Facsimile kiadás. Kiadta: Varjas Béla. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1973.

Isp.

Csapó József, Kis gyermekek isputalja. 1771. Hasonmás kiadás. Debrecen, 2003.

Juh.

Juhász Máté: A Krisztusnak érettünk való kínszenvedéséről. 1761. In: Régi magyar drámai emlékek. XVIII. század. 2. Minorita iskoladrámák. Kiadta: Kilián István. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1989.

Káldi

Káldi György, Szent Biblia. Bécs, 1626.

KárÓT.

Károli Gáspár, Szent Biblia. Vizsoly, 1590. Ótestamentum. Facsimile kiadás. Magyar Helikon. Budapest, 1981.

Kárt.

Mészáros Ignácz, Egy Kártigám névű török kis-asszonynak ritka és emlékezetes történeti. Pozsony, 1772.

KSLev.

Károlyi Sándor levelei feleségéhez (1704–1724) I–II. Kiadták: Csobó Péter, Fejes Judit, Kovács Ágnes, Kovács Zoltán, Restás Attila, Szabó Zsolt, Wiedemann Krisztina. KLTE. Debrecen, 1994.

LPLev.

Lobkowitz Poppel Éva levelei. In: "Im küttem én orvosságot" Lobkowitz Poppel Éva levelezése 1622–1640. Kiadta: Kincses Katalin. ELTE Középkori és Koraujkori Tanszék. Budapest, 1993.

Mart.

Török Bálint deákjának Martonfalvay Imrének naplótöredéke (1555) és emlékirata (1585). A magyar nyelvtörténet forrásai 1. sz. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest, 1986.

Ments.

M. Tótfalusi K. Miklosnak Mentsége. Kolozsvár, 1698.

MNy.

Magyar Nyelv. [Folyóirat.] Budapest, 1– (1905–). Benne: Zelliger Erzsébet közlése, jogi iratok: MNy. 94. és Jobbágylevelek: MNy. 45, 49 és 50. évfolyamaiban.

MNyTK.

Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai. [Sorozat.] Budapest, 1– (1905–).

OrvK.

XVI. századi magyar orvosi könyv. 1577 k. Kiadta: Varjas Béla. Gr. Teleki Pál Tudományos Intézet. Kolozsvár, 1943.

Örd.

Bornemisza Péter, Ördögi kísértetek. 1578. Kiadta: Eckhardt Sándor. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1955.

PaxC.

Pápai Páriz Ferencz, Pax Corporis. Kolozsvár, 1690.

Pázm.

Pázmány Péter: Predikációk. 1636. In: Pázmány Péter összes munkái VII. Predikációk. Második rész. Sajtó alá rendezte: Kanyurszky György. Budapest, 1905.

Peregr.

Peregrinuslevelek 1711–1750. Külföldön tanuló diákok levelei Teleki Sándornak. Szeged, 1980.

PFab.

Ezópus fabulái, melyeket magyar nyelvre fordított Pesti Gábor. Az 1536. évi kiadás hasonmása. Közoktatásügyi Kiadó. Budapest, 1950.

Pozs.

Lippay János: Posonyi kert. 1664. Facsimile kiadás. Kiadta: Somos András. Akadémiai Kiadó. Budapest, [1966].

PÚT.

Pesti Mizsér Gábor, Új Testamentum. 1536. Facsimile kiadás. MTA. Budapest, 1895.

RádIr.

Rádai Pál iratai. I. 1703–1706. Kiadta: Benda Kálmán, Esze Tamás, Maksay Ferenc, Pap László. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1955.; II. 1707–1708. Kiadta: Benda kálmán, Maksay Ferenc. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1961.

Rim.

Rimay János összes művei. Összeállította: Eckhardt Sándor. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1955. Benne: Rimay János: Ez világ mint egy kert. 1631 e.

RMKT. 7.

Régi magyar költők tára. Hetedik kötet. XVI. századbeli magyar költők művei. Hatodik kötet. 1560–1566. MTA. Budapest, 1912. Benne: Bornemisza Péter: Cantio Optima. 1557

RMKT. XVII/1-16

Régi magyar költők tára XVII. század. [Sorozat.] Szerk. Klaniczay Tibor– Stoll Béla– Jankovics József. 1–15: Akadémiai Kiadó. Budapest, 1959–1992, 16: Balassi Kiadó. Budapest, 2000. Benne: Koháry István, Miskolczy Csulyak István, Nyéki Vörös Mátyás, Petrőczy Kata Szidónia, Wathay Ferenc és [névtelen] versei.

SEL. 1541

Sylvester János: Előszó az Új Testamentum fordításához. *1541*. In: Sylvester János: Új Testamentum. 1541. Facsimile kiadás. Kiadta: Varjas Béla. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960.

Sely.

Sollenghi Károly, Uj-modi magyar selyem-ruha. Alsó Sclavónia, 1769.

SÚT.

Sylvester János: Új Testamentum. *1541*. Facsimile kiadás. Kiadta: Varjas Béla. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960.

Szak.

Szakatsmesterségnek konyvetskéje. Kolozsvár, 1695.

Szam.

Szamosközy István történetíró kézirata. Magyar nyelvű kortársi feljegyzések Erdély múltjából. XVII. század eleje. A magyar nyelvtörténet forrásai. 2. sz. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest, 1991.

Száz.

Századok. A Magyar Történelmi Társulat közlönye. [Sorozat.] Pest–Budapest, 1– (1867–). Benne: Száz. 16.sz.: Hegedűs Márton: Az hegedűsökről *1580 e.*

Szeps.

Szepsi Czombor Márton, Europica varietas. Cassan, 1620.

Szig.

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem. *1650/1651*. In: Adriai tengernek Syrenaia. Facsimile kiadás. Kiadta: Kovács Sándor Iván. Akadémiai Kiadó–Magyar Helikon. Budapest, 1980.

SzOkl.

Székely oklevéltár. Új sorozat. I. Udvarhely széki törvénykezési jegyzőkönyvek. 1569–1591. Kiadta: Demény Lajos és Pataki József. Kriterion Könyvkiadó. Bukarest, 1983.

Sztár.

Sztárai Mihály, Comoedia lepidissima de sacerdotio ... Az igaz papsagnac tikore. Óvár, 1559.

TEv.

Telegdy Miklós, Az evangeliomoknac, mellyeket vasarnapokon, es egyeb innepeken esztendoc által, az Anyaszentegyhazba oluasni es predicalni szoktanac, magyarazattyanac elseo resze. Bécs, 1577.

TKr.

Tinódi Sebestyén: Egri historianac summaia. In: Tinódi Sebestyén, Cronica. Kolozsvár, 1554. Facsimile kiadás. Kiadta: Varjas Béla. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1959.

TLev.

Telegdy-levelek. In: Két vitéz nemes úr. Telegdy Pál és János levelezése a XVI. század végéről. Közzétette: Eckhardt Sándor. Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem. Budapest, 1944.

TörLev.

Mikes Kelemen: Törökországi levelek. In: Mikes Kelemen összes művei I. Törökországi levelek és misszilis levelek. Sajtó alá rendezte: Hopp Lajos. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1966.

Úsz.

Úriszék. XVI–XVII. századi perszövegek. Kiadta: Varga Endre. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1958.

Wath.

Wathay Ferenc önéletírása. 1605. In: RMKT. XVII/1.

ZLev.

Zrínyi Miklós levelei. In: A két Zrínyi Miklós körmendi levelei. Kiadta: Iványi Béla. Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem. Budapest, 1943.